

POSVETA HRVATSKE MLADEŽI SRCU ISUSOVU 1900. g.

22. lipnja 2025. navršava se 125 godina kako se 160.000 hrvatskih mladića i djevojaka 1900. godine posvetilo Srcu Isusovu. Spomen na tu posvetu ostao je u hrvatskom narodu sve do danas: pjesma *Do nebesa nek se ori* bila je spjevana upravo za tu prigodu i ostala do danas kao jedna od najpopularnijih hrvatskih vjerskih pjesama. U nastavku donosimo ukratko prikaz kako se organizirala i obavila ova posveta koja je bila jedinstvena manifestacija vjere ne samo u povijesti Crkve u Hrvata nego i u cijeloj Katoličkoj Crkvi jer ni u jednoj zemlji katoličke tradicije nije zabilježen sličan vjerski događaj na početku 20. stoljeća

Pripremni odbor za posvetu mladeži

Nakon što je Papa Leon XIII. zajedno sa svim biskupima svijeta 1899. god. posvetio svijet Presvetom Srcu Isusovu, u Hrvatskoj je sljedeće, 1900. godine bila pokrenuta inicijativa da se hrvatska mladež još posebno posveti Srcu Isusovu. Ideja za ovu posvetu mladeži došla je iz Bosne tj. iz Travničkog sjemeništa koje su u to vrijeme vodili isusovci. P. Antun Puntigam predložio je da se i hrvatska mladež odazove ovome pozivu Pape Leona XIII. i svoj je prijedlog uputio u Zagreb gdje je ideja bila odmah prihvaćena. Nekoliko uglednih zagrebačkih svećenika početkom 1900. g. ustanovili su poseban odbor za organiziranje posvete. Tako je već koncem veljače 1900. upućen hrvatskoj mladeži javni Poziv za posvetu koji je objavljen i u tisku.

Hrvatski biskupi i Zemaljska vlada odobravaju ideju

Odbor je odmah obavijestio hrvatske biskupe o ovoj inicijativi. Sav hrvatski episkopat spremno ju je odobrio, blagoslovio i uzeo pod svoje okrilje te obećao potrebnu pomoć. Pojedini biskupi su i pismeno potvrdili svoje odobrenje. Zagrebački nadbiskup dr. Juraj Posilović postavlja na čelo odbora za predsjednika svećenika dr. Andriju Jagatića, a cijelom odboru upućuje pismeno i ove riječi: "Preporučam i rado blagoslivljam prekrasnu namisao da se naša hrvatska mladež ove godine što svečanije posveti Presv. Srcu Isusovu, te se na poseban način pokloni Papi Leonu XIII."

Visoka Zemaljska vlada kojoj se Odbor obratio s molbom za pokroviteljstvo, dala je svoj pristanak i odobrila je sve akcije koje su s tim u svezi bile organizirane po školama.

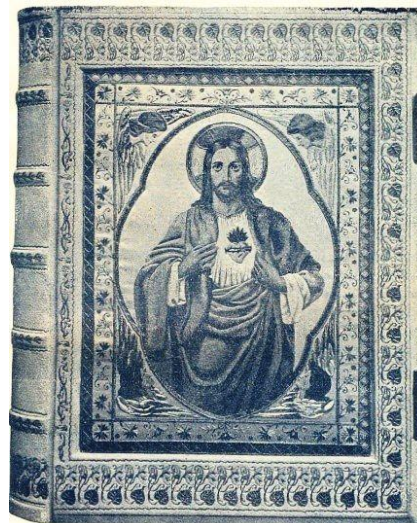
Popratne akcije uz Posvetu: Album s potpisima, Zlatno srce s popisom „duhovnog cvijeća“, Petrov novčić i hodočašće u Rim

Nakon "Poziva" koji je u obliku letka bio objavljen u javnosti, Odbor je objavio posebnu brošuru na trideset stranica pod naslovom "Slavlje hrvatske omladine na osvit novoga stoljeća" u kojoj se detaljnije obrazlaže smisao posvete i način njezina obavljanja. U toj brošuri po prvi puta je objavljena pjesma posvetnica "Do nebesa" koju je na poticaj p. Antuna Puntigama spjevao devetnaestogodišnji travnički gimnazijalac Petar Perica (kasnije postao isusovac i mučenik, ubijen na Daksi 1944.). Za tri mjeseca raspačalo se 50.000 primjeraka ove knjižice po cijeloj Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini.

U brošuri su objašnjene sve ostale akcije koje su pokrenute u svezi posvete, a imale su cilj cijelom pothvatu dati karakter ozbiljnosti, vidljivosti, te potvrdu svoga iskrenog pristajanja uz Krista. Sve su se te akcije sastojale u povezanosti s Papom - Kristovim namjesnikom u Rimu, a uključivale su sljedeće: priprema i izrada Albuma s potpisima onih koji su pristupili posveti, izrada Zlatnog srca i prikupljanje "duhovnog cvijeća", tj. molitava i djela pobožnosti za Svetoga Oca, prikupljanje Petrovog novčića i hodočašće u Rim te predaja Papi istih darova.

Pozivu za posvetu odazvalo se preko 160.000 hrvatskih mladića i djevojaka. Svi njihovi potpisi na za to pripremljenim formularima, prikupljeni kroz nekoliko mjeseci, bili su uvezani u veliku knjigu nazvanu Album koji je namijenjen i potom predan Papi Leonu XIII. Album je bio uvezan u Beču u bijelu kožu s mnogostrukim ukrasima.

Slika Albuma s potpisima desno:

Izrađeno je potom "Zlatno srce", tj. figura načinjena od zlata u obliku ljudskog srca naravne veličine, a predstavljalo je Srce Isusovo. U to "Zlatno srce" stavljen je popis "duhovnog cvijeća", tj. djela pobožnosti što su ih mladi hrvatski katolici tijekom nekoliko mjeseci prikazivali za Svetoga Oca. Ta su se djela pobožnosti sastojala iz ovoga:

40.000 sakramentalnih sv. pričesti, 60.000 duhovnih sv. pričesti, 90.000 sv.misa, 126.000 izmoljenih Gospinih krunica, 800 postova, 1.200 križnih putova, 1.500 trodnevnica, 2.000 devetnica, 5.000 pohoda crkvama, 8.000 zlatnih krunica, 130.000 samozataja-žrtvica, 150.000 litanija, 575.000 drugih raznih molitava i djela pobožnosti. **Ukupno: 1,189.500 molitava i dobrih djela!**

Zajedno s gore navedenim akcijama tekla je i akcija prikupljanja "Petrovog novčića". To su novčani prilozi koje katolici diljem svijeta prikupljaju za Papu i za potrebe uzdržavanja središnjih ustanova Crkve. U toj akciji mladi Hrvati su prikupili 500 dukata koji su bili predani Svetom Ocu prigodom rimskog hodočašća.

Svečano slavlje posvete Srcu Isusovu u hrvatskim biskupijama

Samo slavlje posvete hrvatske mladeži Srcu Isusovu bilo je obavljeno za svetkovinu Srca Isusova u svim hrvatskim biskupijama na sam blagdan 22. lipnja 1900. Posebno je svečano bilo u Zagrebu. Po odredbi nadbiskupa Posilovića posveta mladeži je obavljena u zagrebačkoj katedrali koja je bila potpuno ispunjena mladima. Računa se da ih je bilo oko pet tisuća.

Otpori liberala Posveti

Treba spomenuti i činjenicu da je bilo otpora posveti koji su prema uvjerenju samih organizatora samo pridonijeli većem uspjehu. O tome *Spomenica* objavljena 1901. g. donosi posebno poglavlje pod naslovom "Kako je i đavo promicao slavlje". (str.35-37) Riječ je o dvanaest hrvatskih studenata koji su studirali u Pragu. Zadojeni tamošnjim liberalizmom i nakon što je upućen poziv hrvatskoj mladeži za posvetu, oni su u novinama objavili svoj prosvjed u kojem među ostalim stoji: "Protestujemo protiv toga, da se u mladeži potpiruje fanatično obožavanje papine osobe i fanatično oduševljenje za ideju klerikalizma..." (str.36)

Naravno da svojim prosvjedom nisu postigli ništa, a pojedina javna glasila uputila su im najoštrije kritike. Tako sarajevska *Vrhbosna* piše: "Da li se naš narod može nadati ikakvu dobru i uspjehu od čeljadi, što se takovimi absurdi i smiešnimi protesti bani i diči pred izobraženim svietom? Od čeljadi bez srca i bez ikakva ideala, od čeljadi, što danas za čašicom više i gungulu diže, a sutra je za malo deblju platu svačija površna lutka bez i malo ozbiljna i temeljita znanja?" (*Vrhbosna*, br. 8, 1900.)

Još oštriju kritiku uputila je ovim liberalnim studentima zadarska *Croatia*. Nakon što je odbila njihov protest protiv hrvatskog svećenstva, nastavlja: "Pitajmo dvanaest 'apostola' tuđe misli jesu li vas roditelji poslali na nauke i za vas troše da se stavite nasuprot njihovu osvjedochenju ezotičnim doktrinama, i da u narod i njegovu uzdanicu uvađate smutnju ludim novotarijama, za koje ni iskvareni zapad ne bi dao lulu gnjila duhana? Ako nijeste što boljega naučili, nego paljetkovati po smetištu tuđinstva, bolje da se vratite kući i prihvatite motike ili vesla!" (*Croatia, Zadar*, br. 27, 1900.)

Posveta je, međutim, ovim prosvjedom liberalnih studenata i javnom kritikom koja im je bila upućena dobila još više na popularnosti. *Spomenica* navodi činjenicu da je i otac jednog od one "dvanaestorice" dao 20 kruna "za svoga zavedenog sina" kao prilog za izradu zlatnog srca. (str.37)

Hodočašće u Rim i susret s Papom Leonom XIII.

Početkom srpnja 1900. krenulo je u Rim veliko hrvatsko hodočašće prigodom Jubilarne Godine na kojem je sudjelovalo preko 700 hrvatskih hodočasnika od čega je bilo 50 mladića i djevojaka, predstavnika mladeži koja se posvetila Srcu Isusovu. Hodočašće su predvodili hrvatski biskupi. - 3. srpnja primio ih je u audijenciju Papa Leon XIII. i to u Sikstinskoj kapeli. Dvojica mladića, gimnazijalac Petar Perica, autor pjesme posvetnice *Do nebesa*, i Franjo Scholz iz Zagreba, uručili su Svetom Ocu veliki umjetnički Album hrvatske omladine s preko **160.000 potpisa mladih**. Tri su djevojke u narodnim nošnjama potom predale Papi veliko **zlatno srce s duhovnim cvijećem** molitava, žrtava i dobrih djela što su za njega tijekom proteklih mjeseci mladi prikazivali Bogu. Papa je bio vidljivo iznenađen i ganut ovim velikim darom hrvatske mladeži. Predan je potom Svetom Ocu i **Petrov novčić, tj. 500 dukata**, također dar hrvatske mladeži. Zlatno srce s „duhovnim cvijećem“ Papa Leon XIII. zadržao je u svojoj sobi na svome radnom stolu i rekao je da mu je to najdraži dar što ga je te godine primio, a što je kasnije i pismeno potvrdio.

Zahvala Pape Leona XIII. za darove hrvatske mladeži

Nakon hodočašća u Rim i pohoda Svetom Ocu, Papa Leon XIII. uputio je vlastoručno pismo nadbiskupu Jurju Posiloviću u kojem zahvaljuje napose za darove što mu ih je hrvatska mladež predala kao znak svoje posvete Presvetom Srcu Isusovu. Nadbiskup Posilović pročitao je ovo Papino pismo javno na

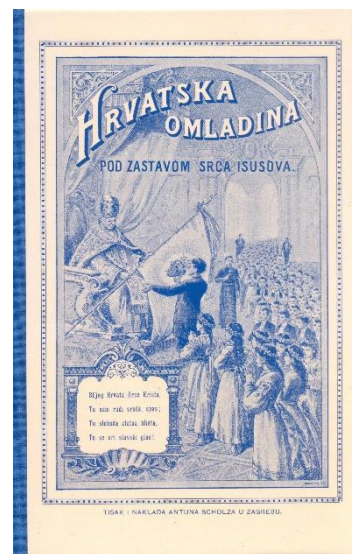
otvorenju Prvog hrvatskog katoličkog sastanka u Zagrebu 3. rujna 1900.g. Evo tog Papina pisma u hrvatskom prijevodu:

"Časni brate, pozdrav ti i apostolski blagoslov! Među premnogim radosnim događajima, kojima se dobroti Božjoj svidjelo dušu našu u ovoj svetoj godini tješiti i krijepiti, odlično mjesto zauzima po hrvatskoj mladeži pridoneseni nam dokaz ljubavi i odanosti. Taj je dokaz nama veoma mio ne samo poradi velikog broja onih koji ga pridonesoše, nego najviše s toga razloga, što su se ovi svečano obvezali, da će pod zastavom Božanskog Srca, "pro aris et focis" za vjeru naime i domovinu ustrajno i odvažno vojevati. Kao znak toga zavjeta prikazano Nam je zlatno srce, što je nama toliko ugodilo, da smo ga do dana današnjega kod Sebe pridržali. Tebi dakle, časni brati, već prema Tvome zvanju, rado povjeravamo da toj mladeži ponovno izraziš Našu zahvalu i da ju ujedno u naše ime bodriš, neka se nepomično drži odluke svoje, jer će odatle crpsti obilje utjehe i sigurnu nadu budućeg blaženstva, ako bude Srce Kristovo pobožno štovala i revno nasljedovala. U to ime i za zalog očinske naše dobrohotnosti prerado podjeljujemo apostolski blagoslov Tebi i svima koji album potpisaše.

Dano u Rimu kod sv. Petra, dne 15. kolovoza 1900., a dvadeset i treće Našega Pontifikata.
Papa Leon XIII.

Spomen na posvetu: Knjiga-Spomenica i pjesma "Do nebesa"

Da se spomen na taj veliki događaj Posvete hrvatske mladeži sačuva za povijest objavljena je 1901. godine spomenknjiga pod naslovom: *Hrvatska omladina pod zastavom Srca Isusova, Spomenica i Budnica*, Zagreb, 236 str. U njoj je donesen opširan prikaz s brojnim dokumentima i fotografijama kako se slavlje posvete pripremalo i odvijalo u svim hrvatskim biskupijama. Knjigu je napisao isusovac o. Antun Puntigam, SJ koji je bio i idejni začetnik cijeloga ovoga slavlja. Ova knjiga u kojoj su detaljno iznesene sve akcije koje su pripremale i pratile posvetu, te opširan opis posvete u raznim mjestima svih hrvatskih biskupija, jest dragocjeni dokument o tom jedinstvenom događaju koji se zbio na pragu 20. stoljeća. Osim ove knjige, kao što je gore rečeno, uspomenu na ovu Posvetu čuva i pjesma *Do nebesa* koja se pjeva u svim hrvatskim crkvama sve do danas kao jedna od najpopularnijih vjerskih pjesama.

1910. - Godina obnove Posvete

Za desetu obljetnicu koja se slavila 1910. g. organizirana je obnova Posvete. Knjižica *Slavlje hrvatske omladine 1910.* o. Petra Perice, autora pjesme *Do nebesa* na 64 stranice tiskana je u 40.000 primjeraka, duhovno je pripremila obnovu, a vodio ju je ponovno Središnji odbor pod pokroviteljstvom zagrebačkog nadbiskupa Jurja Posilovića. Slavlja obnove Posvete održano je na blagdan Srca Isusova 3. lipnja 1910.

Slavlje Srca Isusova u Zagrebu. — Procesija dolazi.

Na tisuće i tisuće mladih Hrvata u svim hrvatskim biskupijama ponovno je posvjedočilo svoju vjeru i odanost Isusu Kristu. Najsvečanije je bilo u Zagrebu. Za obnovu Posvete bila je pripremljena svečana Zastava koju je ručnim radom kroz dva mjeseca izrađivalo 20 časnih sestara milosrdnica i koja je sve do danas ostala sačuvana kao duhovni i materijalni spomen na samu Posvetu.

Svečanost obnove posvete započela je u zagrebačkoj katedrali koja je bila ponovno ispunjena mladima. Na kraju svečane sv. mise Zastava je blagoslovljena te je u velikoj procesiji kroz najljepše dijelove grada donesena u Baziliku Srca Isusova u Palmotićevoj ulici koja je tada već bila izgrađena. Nakon što je procesija stigla u Baziliku i nakon otpjevanog *Te Deum-a* Zastava je svečano predana ocima isusovcima u Bazilici na trajno čuvanje da bude za sve buduće naraštaje duhovno i materijalno svjedočanstvo ovoga veličanstvenog slavlja posvete i vjernosti hrvatske mladeži Isusu Kristu i njegovu Presvetom Srcu Isusovu. (*Slika zastave dolje*). Ova zastava sačuvana je sve do danas i nalazi se u Bazilici Srca Isusova u Zagrebu.

Za 125. obljetnicu Posvete hrvatske mladeži Srcu Isusovu objavljeno je reprint izdanje Spomenice iz 1901. g. „Hrvatska omladina pod zastavom Srca Isusova“ u izdanju Bazilike Srca Isusova i Postulature bl. Ivana Merza.

Najvažniji crkveni dokumenti o Srcu Isusovu te drugi vrijedni članci mogu se naći na ovoj internetskoj stranici: <https://putksuncu.hr/srce-isusovo>

Cijela Spomenica o Posveti hrvatske mladeži 1900. g. (reprint izdanje) nalazi se u pdf formatu na Internetu na ovoj poveznici:

<https://putksuncu.hr/posveta-hrvatske-mladezi-srcu-isusovu-1900-g>